

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

การศึกษาการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์
The Study of Administration Based on the Royal Virtues of Chief Executives of the Subdistrict
Administrative Organization in During Province

ตริทิพย์นิภา รุ้ยยืนยง (Tritipnipa Ruyuenyong)¹ พิมพ์พีจี บรรจงปฐ (Pimpajee Bunjongparu)²ธนวัฒน์ จิตธนานันท์ (Thanawat Thitithananan)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามอายุและวุฒิการศึกษา และเพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 106 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมและรายด้านมีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก โดยด้านมัทวะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านทาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามอายุ และวุฒิการศึกษา พบว่า ภาพรวมอายุและวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการบริหารงานไม่แตกต่างกัน โดยแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมทั้ง 10 ด้าน พบว่า ควรให้ความช่วยเหลือด้านความรู้ ให้คำปรึกษาอย่างตรงจุด สร้างโครงการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้นแบบที่ดี สนับสนุนช่วยเหลือผู้อื่นในด้านต่างๆ จัดสรรเงินรายได้มาประยุกต์พัฒนาท้องถิ่น การวางตนเป็นกลาง นอบน้อม ให้เกียรติบุคคล เพิ่มความรู้และพัฒนาการใช้ทักษะแก้ปัญหาที่เหมาะสม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มอบหมายงานตามคุณลักษณะพิเศษของบุคคลเพื่อพัฒนางาน จัดการปัญหาหรืออุปสรรคโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ และปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ อย่างเคร่งครัด

คำสำคัญ ทศพิธราชธรรม นายกองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล แนวทางการพัฒนา

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา Tritipnipa__6370@hotmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา talkkrupim@hotmail.com

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา thanawat62@yahoo.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

Abstract

This study aims to study about administration based on the royal virtues of chief executives of the subdistrict administration organizations in Surin province for drawing a comparison among chief executives classified by age and educational background and also aims to study about administration based on the royal virtues development method of chief executives by using questionnaires as measuring instrument for collecting information from 106 chief executives of the subdistrict administration organizations in Surin province then analyzing the information by calculating mean, standard deviation, t-test and structured interview. The result of this study shows that overall and in each function chief executives use the royal virtues for management in high level. Matthawa (On Gentleness) has the highest mean and Than (On Giving) has the lowest mean. The comparison among chief executives classified by age and educational background shows that age and educational background do not effect the management methods. Chief executives should provide the knowledge assistance , advisory, virtue and morality fosteration, being a good role model, assistance and supporting, income allocating for local development, being neutral, respecation, rendre homage, knowledge gaining, problem solving development, generousness, job assignment for job development, problem and obstacle management and law and regulation practice.

Keywords: The Royal Virtues, Chief Executive of The Subdistrict Administration Organization, Subdistrict Administration Organization, Management method

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

บทนำ

สถาบันพระมหากษัตริย์ในอดีตเริ่มแต่ช่วงสมัยสุโขทัย ทรงใช้ทศพิธราชธรรม หรือ ธรรมที่พระเจ้าแผ่นดินทรงประพฤติประจำพระองค์ 10 ประการ คือ ทาน ศีล บริจาค อหะระ มัทวะ ตบะ อักโกธะ อวิหิงสา ขันติ อวิโรธนะ ในการปฏิบัติตนด้วยความถูกต้องตามธรรมและเน้นความสุขของราษฎร เพื่อมุ่งให้ประชาชนและบ้านเมืองเกิดความผาสุก ซึ่งเป็นที่ยอมรับและปฏิบัติสืบต่อกันมาโดยพระมหากษัตริย์ในแต่ละรัชกาล เมื่อสภาวะสังคมและเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงเริ่มมีการกระจายอำนาจมากขึ้น ทำให้คนในสังคมเกิดการแก่งแย่งแข่งขันกันเพื่อให้ตนเองเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับบทบาทเป็นบุคคลสำคัญในการนำท้องถิ่นให้เกิดการพัฒนาในยุคปัจจุบัน ซึ่งต้องถือเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมในการบริหารงานตามแนวทางการบริหารจัดการที่ดีตามหลักของพระพุทธศาสนา ที่มุ่งเน้นประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลักด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของเหล่าประชาชนในท้องถิ่น

จากเหตุการณ์ทุจริตคอร์รัปชันในการมุ่งผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่บางแห่งนั้น ก่อให้เกิดผลเสียเป็นปัญหาด้านต่างๆในการบริหารงาน ทศพิธราชธรรมจึงเป็นแนวทางสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงการให้บริการสาธารณะที่ดี สอดคล้องกับสถาบันกษัตริย์ในอดีต และสอดคล้องหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่ในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดการบริหารท้องถิ่นที่ดีขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม อันเป็นกลไกสำคัญนำพาชีวิตประชาชนให้มีสุข นำพาท้องถิ่นและประเทศชาติไปสู่ความเจริญและความร่มเย็นต่อไป

วัตถุประสงค์

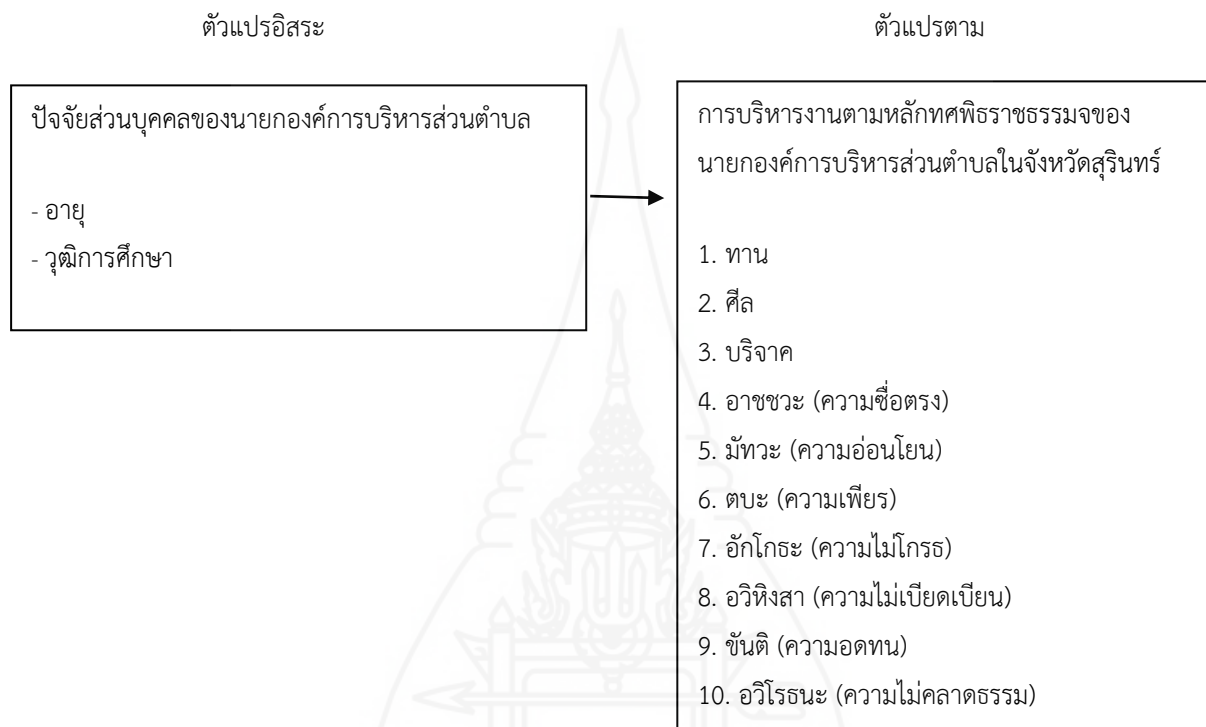
1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามอายุ และวุฒิการศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ ที่มีอายุและวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมแตกต่างกัน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรที่ศึกษา คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 144 คน กลุ่มตัวอย่าง 106 คน ได้จากการสุ่มวิธีแบ่งชั้นภูมิชนิดเป็นสัดส่วน โดยมีอำเภอเป็นชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ (1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล โดยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (2) แบบสอบถามการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า T (t-test) และ (3) การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งได้รับรางวัลพระปกเกล้า

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ในช่วงปี 2557-2559 จำนวน 4 คน และ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ซึ่งได้รับรางวัลผู้นำท้องถิ่นดีเด่น ในปี 2560 จำนวน 1 คน

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาจากแบบสอบถาม

1. ระดับบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ทาน ดังแสดงในตารางที่ 1

ทศพิธราชธรรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	อันดับที่
ด้านทาน	4.20	0.54	มาก	10
ด้านศีล	4.36	0.52	มาก	5
ด้านบริจาค	4.27	0.55	มาก	9
ด้านอาชวะ	4.43	0.48	มาก	2
ด้านมัทวะ	4.45	0.46	มาก	1
ด้านตบะ	4.39	0.44	มาก	3
ด้านอภิกโรธะ	4.36	0.59	มาก	6
ด้านอวิหิงสา	4.35	0.55	มาก	7
ด้านขันติ	4.29	0.56	มาก	8
ด้านอวิโรธนะ	4.38	0.47	มาก	4
รวม	4.35	0.44	มาก	10

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

2. เปรียบการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามอายุ ภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 2

การบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรม ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	30-50 ปี		51 ปีขึ้นไป		t	p	แปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
ด้านทาน	4.23	0.58	4.20	0.51	0.28	0.77	ไม่แตกต่าง
ด้านศีล	4.33	0.57	4.39	0.50	-0.48	0.62	ไม่แตกต่าง
ด้านบริจาค	4.27	0.62	4.29	0.49	-0.14	0.88	ไม่แตกต่าง
ด้านอาชวะ	4.34	0.56	4.52	0.43	-1.81	0.07	ไม่แตกต่าง
ด้านมัทวะ	4.43	0.54	4.47	0.42	-0.44	0.65	ไม่แตกต่าง
ด้านตบะ	4.39	0.46	4.40	0.43	-0.13	0.89	ไม่แตกต่าง
ด้านอภิกโรธะ	4.31	0.63	4.42	0.55	-0.92	0.35	ไม่แตกต่าง
ด้านอวิหิงสา	4.30	0.55	4.40	0.57	-0.83	0.40	ไม่แตกต่าง
ด้านขันติ	4.26	0.59	4.33	0.55	-0.58	0.55	ไม่แตกต่าง
ด้านอวิโรธนะ	4.33	0.49	4.43	0.47	-0.94	0.34	ไม่แตกต่าง
รวม	4.31	0.48	4.39	0.42	-0.86	0.38	ไม่แตกต่าง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

3. เปรียบการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามวุฒิ การศึกษาภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 3

การบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรม ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	ต่ำกว่า		ตั้งแต่ปริญญา		t	p	แปล ความหมาย
	ปริญญาตรี		ตรีขึ้นไป				
	X	S.D.	X	S.D.			
ด้านทาน	4.13	0.43	4.23	0.58	-0.87	0.38	ไม่แตกต่าง
ด้านศีล	4.32	0.48	4.37	0.54	-0.44	0.65	ไม่แตกต่าง
ด้านบริจาค	4.24	0.44	4.28	0.59	-0.36	0.71	ไม่แตกต่าง
ด้านอาชวะ	4.41	0.43	4.45	0.51	-0.38	0.70	ไม่แตกต่าง
ด้านมัทวะ	4.44	0.41	4.45	0.49	-0.10	0.91	ไม่แตกต่าง
ด้านตบะ	4.30	0.40	4.42	0.45	-1.33	0.18	ไม่แตกต่าง
ด้านอักโกระ	4.28	0.60	4.40	0.58	-0.95	0.34	ไม่แตกต่าง
ด้านอิหิงสา	4.26	0.62	4.40	0.52	-1.19	0.23	ไม่แตกต่าง
ด้านขันติ	4.24	0.57	4.31	0.56	-0.64	0.52	ไม่แตกต่าง
ด้านอิโรธนะ	4.32	0.47	4.41	0.48	-0.94	0.34	ไม่แตกต่าง
รวม	4.30	0.39	4.37	0.46	-0.77	0.44	ไม่แตกต่าง

ผลการผลการศึกษาจากแบบสัมภาษณ์

4. แนวทางพัฒนาการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ ทั้ง 10 ด้าน พบว่า 1) ด้านทาน โดยการให้ความช่วยเหลือด้านความรู้ ให้คำปรึกษาอย่างตรงจุด 2) ด้านศีล โดยการสร้างโครงการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้นแบบที่ดี 3) ด้านบริจาค โดยการสนับสนุนช่วยเหลือผู้อื่นในด้านต่างๆ 4) ด้านอาชวะ โดยการจัดสรรเงินรายได้มาประยุกต์พัฒนาท้องถิ่น 5) ด้านมัทวะ โดยการการวางตนเป็นกลาง นอบน้อม ให้เกียรติบุคคล 6) ด้านตบะ โดยการเพิ่มความรู้และพัฒนาการใช้ทักษะแก้ปัญหาที่เหมาะสม 7) ด้านอักโกระ โดยการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 8) ด้านอิหิงสา โดยการมอบหมายงานตามคุณลักษณะพิเศษของบุคคลเพื่อพัฒนางาน 9) ด้านขันติ โดยการจัดการปัญหาหรืออุปสรรคโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ และ 10) ด้านอิโรธนะ โดยการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ อย่างเคร่งครัด

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมตามหลักทศพิธราชธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนายก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

องค์การบริหารส่วนตำบล ถือเป็นผู้แทนในการดำเนินการพัฒนาท้องถิ่น จึงต้องมีความรอบคอบและระมัดระวังในการตัดสินใจหรือดำเนินการใดๆ เพราะอาจถูกฟ้องร้องได้หากกระทำการใดไม่สอดคล้องต่อบทบาท ไม่ว่าจะเป็นด้านการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย การไม่ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม เป็นต้น จึงทำให้การปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องเป็นไปด้วยความมีคุณธรรมตามหลักทศพิธราชธรรม ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสุนทร กนตสีโล (2557) ศึกษาการใช้หลักนิติธรรม ในการบริหารงานที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามหลักทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนทอง อำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งพบว่า การปฏิบัติงานตามหลักทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนทอง อำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น มีการปฏิบัติงานตามหลักทศพิธราชธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านมัทวะ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเข้าดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น นายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องลงพื้นที่ในแต่ละชุมชนเพื่อสร้างความเป็นมิตรทั้งในส่วนการชี้แจงนโยบาย การประพุดดินแบบอย่างที่ดีให้ได้รับความไว้วางใจและความเคารพนับถือจากประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเมื่อได้ดำรงตำแหน่งแล้วจึงมีแนวโน้มที่จะทำให้เป็นผู้ที่มีความอ่อนโยน รับฟังความคิดเห็นและให้เกียรติของผู้อื่น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสุนทร กนตสีโล (2557) ศึกษาการใช้หลักนิติธรรมในการบริหารงานที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามหลักทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนทอง อำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งพบว่าด้านการปฏิบัติงานตามหลักความเที่ยงธรรมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

นอกจากนี้ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านทาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ต่างๆตามกฎหมายโดยตรงในการบริหารท้องถิ่นซึ่งในพื้นที่มีประชาชนยากไร้ ผู้ด้อยโอกาสเป็นจำนวนมากจึงมีแนวโน้มทำให้การช่วยเหลือเป็นไปอย่างกว้างๆ ส่งผลให้การช่วยเหลือที่ได้รับไม่ตรงหรือเพียงพอต่อความประสงค์ของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ มั่งสมบุญ (2554) ศึกษาการใช้หลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท อ่างทอง และอุทัยธานี ซึ่งพบว่ารายด้านก็พบว่ามีเกณฑ์อยู่ในระดับมากทั้ง 10 ประการ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ความไม่คลาดจากธรรม ความซื่อตรง ความเพียร ศีล ความอดทน ความไม่เบียดเบียน ความไม่โกรธ การบริจาค ความอ่อนโยน ทาน ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามอายุ พบว่า อายุต่างกัน มีระดับการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตนเป็นผู้นำในการบริหารท้องถิ่น ไม่ว่าจะอายุเท่าใดต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปฏิบัติตามให้อยู่ในศีลธรรมอันดี ด้วยการปกครองลักษณะดังกล่าวทำให้การบริหารงานส่งเสริมให้เกิดความถูกต้องและเป็นธรรมสอดคล้องกับหลักทศพิธราชธรรม โดยไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทักศิมา เหลืองทวีผล (2551) ที่ได้ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอายุต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า วุฒิการศึกษาต่างกัน มีระดับการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลก็

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

มีส่วนเกี่ยวข้องกับสังคมไม่น้อยที่ต้องมองชาวบ้าน เอาใจใส่กับปัญหาของชาวบ้านมากขึ้นเพราะถ้าชาวบ้านอยู่ไม่ได้ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลก็อาจอยู่ไม่ได้เช่นกัน เพราะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลก็มาจากชาวบ้านนั่นเอง ไม่ว่าจะวุฒิการศึกษา ระดับไหนย่อมรู้จักความทุกข์ร้อนของชาวบ้านด้วยกันจึงแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมในฐานะการเป็นผู้นำ โดยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิสมัย คูศรีพิทักษ์ (2553) ที่ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร พบว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารเทศบาลและพนักงานเทศบาลที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. แนวทางพัฒนาการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ด้าน ทาน ช่วยเหลือเพิ่มเติมทางด้านความรู้ การให้คำปรึกษา ออกพื้นที่ตรวจเยี่ยม รับฟังปัญหาของประชาชนด้วยตนเองในทุกพื้นที่และจัดให้มีทีมช่วยเหลือประชาชนในท้องถิ่นเป็นประจำ สอดคล้องกับภานุพล ภูเขา (2553) ศึกษาทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอปากช่อง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ข้อเสนอในการแก้ปัญหา คือ ส่งเสริมด้านการศึกษาและด้านกีฬาให้เพียงพอ สนับสนุนให้สตรีและเด็กมีงานทำหรืออาชีพเสริม ให้คำแนะนำแก่ประชาชนในตำบลมากขึ้น และให้ความช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน

ด้านศีล จัดให้มีโครงการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อสร้างคุณลักษณะนิสัยที่ดีแก่บุคลากรและประชาชน เพื่อกระตุ้นประชาชนในการปฏิบัติตนให้มีศีลธรรม เป็นต้นแบบที่ดี สอดคล้องกับเนตรดาว จิระกิจ (2550) ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลในครองบางปลากดกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ คือ ผู้นำต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

ด้านบริจาค สนับสนุนช่วยเหลือเพื่อผลประโยชน์ของท้องถิ่นหรือส่วนรวม สอดคล้องกับ Gillis,J.L. (2008) ศึกษาแรงบันดาลใจให้เกิดพฤติกรรมที่เห็นแก่ผู้อื่นในหลักปฏิบัติทางพระพุทธศาสนา พบว่า วิธีการปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์ มุ่งเน้นผู้อื่นเป็นหลัก คือ ความเอื้ออาทร และความไม่เห็นแก่ตัว และสอดคล้องกับพระวรารุณี มหาวโร (2556) ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาทุ้ง อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามหลักทศพิธราชธรรม คือ การเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม และบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพ

ด้านอาชวะ นำเงินเปอร์เซ็นต์อุดหนุนซึ่งได้จากโครงการหรือกิจกรรมต่างๆมารวบรวมแล้วประยุกต์จัดสรรนำพัฒนาท้องถิ่น ชี้แจงข้อมูลด้วยความเป็นจริงเพื่อการแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพรวม สอดคล้องกับภานุพล ภูเขา (2553) ศึกษาทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ข้อเสนอในการแก้ปัญหา คือ ใช้งบประมาณให้ตรงตามความเป็นจริงต่อความต้องการของประชาชน และสอดคล้องกับพระวรารุณี มหาวโร (2556) ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาทุ้ง อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามหลักทศพิธราชธรรม คือ การซื่อตรง การไม่คดโกง และสอดคล้องกับเสริม เกื้อสังข์ (2552) ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครตรัง พบว่า ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การรายงานข้อมูลอย่างตรงไปตรงมาตามหลักความโปร่งใส และสอดคล้องกับ Gillis,J.L. (2008) ศึกษาแรงบันดาลใจให้เกิดพฤติกรรมที่เห็นแก่ผู้อื่นในหลักปฏิบัติทางพระพุทธศาสนา พบว่า วิธีการปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์ มุ่งเน้นผู้อื่นเป็นหลัก คือ ความจริงใจ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ด้านมัทวะ แสดงตนด้วยความเป็นสามัญชน ไม่เย่อหยิ่ง ไม่แบ่งชั้นฐานะ วางตัวเป็นกลาง หาทางออกร่วมกัน ให้เกียรติบุคคลอื่น หาทางออกร่วมกัน สอดคล้องกับภานุพล ภูเขา (2553) ศึกษาทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ข้อเสนอในการแก้ปัญหา คือ ปฏิบัติต่อบุคคลทุกคนอย่างเท่าเทียม ไม่เห็นแก่พวกพ้อง และสอดคล้องกับ Begley.P.T.and stefkovich,J.A (2014) ศึกษาความสัมพันธ์ของการศึกษาคุณธรรมจริยธรรมและการปฏิบัติตามหลักศาสนามีผลต่อค่านิยมและภาวะผู้นำในสถานศึกษา พบว่า ผู้นำต้องยึดหลักศาสนามีคุณธรรมจริยธรรมในการแสดงออกอย่างชัดเจน มีความยุติธรรม

ด้านตะบะ ศึกษา พัฒนาการใช้ทักษะและใช้ประสบการณ์ในการแก้ปัญหาให้ท้องถิ่นแต่ละแห่งด้วยความเหมาะสมสอดคล้องกับเสริม เกื้อสงฆ์ (2552) ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครตรัง พบว่า ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ต้องให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมคิดร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ และชื่นชมผลงาน และสอดคล้องกับเนตรดาว จิระกิจ (2550) ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ คือ ฝึกอบรมผู้บริหารทุกระดับในเรื่องความสำคัญของการบริหารจัดการ

ด้านอักโกระ ปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สามัคคี ช่วยเหลือกันและกัน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นปฏิบัติตนในการสร้างสมาธิเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้สงบสม่ำเสมอ สอดคล้องกับภานุพล ภูเขา (2553) ศึกษาทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ข้อเสนอในการแก้ปัญหา คือ ช่วยเหลือให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน และสอดคล้องกับพระวรารุณี มหาวโร (2556) ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลเวาทุ่ง อำเภอร้อยชัยบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามหลักทศพิธราชธรรม คือ การให้กำลังใจ ให้อภัยแก่เพื่อนร่วมงานและประชาชน

ด้านอวิหิงสา มอบหมายงานตามคุณลักษณะพิเศษ เพิ่มทักษะต่างๆ แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ให้มีความชำนาญเพื่อช่วยให้การดำเนินงานขององค์กรพัฒนาต่อไปได้ จัดให้มีหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขในการพิจารณาเปรียบเทียบที่ชัดเจนต่อการช่วยเหลือประชาชนในท้องถิ่นในแต่ละระยะ สอดคล้องกับเนตรดาว จิระกิจ (2550) ศึกษาการเปรียบเทียบการบริหารงานตามแนวทางทศพิธราชธรรมระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลคลองบางปลากดกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ คือ ฝึกอบรมผู้บริหารทุกระดับในเรื่องความสำคัญของการบริหารจัดการ และ สอดคล้องกับพระวรารุณี มหาวโร (2556) ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลเวาทุ่ง อำเภอร้อยชัยบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามหลักทศพิธราชธรรม คือ การมีความเท่าเทียมและความเสมอภาคไม่เบียดเบียนทั้งตนเองและผู้อื่น

ด้านขันติ ยึดถือคุณธรรม จริยธรรมอย่างเคร่งครัดในการปฏิบัติตนจัดปัญหาหรืออุปสรรคโดยคำนึงและยึดถือถึงผลประโยชน์ของท้องถิ่นและประชาชนส่วนรวมเป็นสำคัญ ผูกจิตให้เป็นสมาธิระงับการคิดพิจารณาใช้เหตุผลอย่างรอบคอบ สอดคล้องกับ Begley.P.T.and stefkovich,J.A. (2014) ศึกษาความสัมพันธ์ของการศึกษาคุณธรรมจริยธรรมและการปฏิบัติตามหลักศาสนามีผลต่อค่านิยมและภาวะผู้นำในสถานศึกษา พบว่า ผู้นำต้องยึดหลักศาสนา มีคุณธรรมจริยธรรมในการแสดงออกที่ชัดเจน และสอดคล้องกับ Gillis,J.L. (2008) ศึกษาแรงบันดาลใจให้เกิดพฤติกรรมที่เห็นแก่ผู้อื่นในหลักปฏิบัติทางพระพุทธศาสนา พบว่า วิธีการปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์ คือ ความอดทน ความไม่เห็นแก่ตัว

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ด้านอธิรชนะ ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ซึ่งถือเป็นที่ยอมรับของสังคมและทำบันทึกการพิจารณาบทลงโทษ เป็นนายลักษณะอักษรทุกกรณี คือ จัดทำบัญชีบันทึกการตรวจสอบและประเมินพฤติกรรมกรรมการทำความผิดของบุคลากรเสมอ และจัดสรรการใช้อำนาจลงโทษบุคลากรให้เหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ สอดคล้องกับเสริม เกื้อสงฆ์ (2552) ศึกษาการใช้หลัก ธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครตรัง พบว่า ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการใช้ หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารต้องยึดหลักระเบียบอย่างเคร่งครัดและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยใช้เป็นฐานข้อมูลเพื่อปรับปรุงพัฒนาเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้นายกองค์การบริหารส่วน ตำบลในจังหวัดสุรินทร์นำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานมากขึ้น ซึ่งผลจากการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรม ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านทานมีการปฏิบัติในการบริหารงานน้อยที่สุด ดังนั้นให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมี บทบาท สมรรถนะ และประสิทธิภาพ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ควรให้ความรู้เรื่องต่างๆทั้งในส่วนข้อบังคับหรือกฎหมายเบื้องต้น ข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน และจัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อความเข้าใจในทิศทางเดียวกันอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนรู้สึกมีส่วนร่วมในการบริหารงานเพื่อผลประโยชน์ของการพัฒนาท้องถิ่น
2. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลควรปรับปรุงด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร โดยเพิ่มช่องทางการสื่อสารในการ ให้บริการ เช่น การให้ข้อมูลผ่านใบประชาสัมพันธ์ การสื่อสารออนไลน์ การจัดรายการวิทยุชุมชน เพื่อสร้างความสามัคคีระหว่าง ภาครัฐและภาคประชาชนมากขึ้น
3. นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ควรพัฒนาคุณภาพการให้บริการระหว่างเจ้าหน้าที่ภาครัฐและประชาชน โดย การคำนึงถึงใจเขาใจเราด้วยความความผูกพัน ห่วงแค้นและร่วมกันทำกิจกรรมให้ท้องถิ่นเกิดการพัฒนาดังต่อเนื่อง
4. ท้องถิ่นจังหวัดควรจัดระบบพัฒนาศักยภาพในบทบาทความเป็นผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยการทำแบบทดสอบประมวลความรู้ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย หรือการจัดอบรมโดยมีการประเมินผลงานในการนำไป ปฏิบัติจริง เพื่อความมีมาตรฐานทั้งด้านความรู้ความสามารถและด้านคุณธรรม

เอกสารอ้างอิง

- ทักษิณา เหลืองทวีผล. (2551). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครสวรรค์ เขต 3. (วิทยานิพนธ์) มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ธเนศวร เจริญเมือง. (2550). การปกครองท้องถิ่นกับการบริหารจัดการท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คปไฟ.
- เนตรดาว จิระกิจ. (2550). การเปรียบเทียบการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมระหว่างองค์การบริหารส่วน ตำบลในคลองบางปลากดกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ. (วิทยานิพนธ์ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2553). ธรรมานุชิต. พิมพ์ครั้งที่ 122. กรุงเทพฯ : สหธรรมิก.
- พระมหาวิระพนธ์ ผ่องผาลา. (2556). การปฏิบัติตามทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน
พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พระสุนทร กนตสีโล (ชากรม). (2557). การใช้หลักนิติธรรมในการบริหารงานที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามหลัก
ทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนทอง อำเภอเวียงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์พุทธ
ศาสตรมหาบัณฑิต) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พระวราวุธ มหาวโร(ถาวโร). (2556). การปฏิบัติงานตามหลักทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลเวาทุ่ง
อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด. (วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พิสมัย ดุศรีพิทักษ์. (2553). การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลในเขต
จังหวัดสกลนคร. (วิทยานิพนธ์ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- ภานุพล ภูเขา. (2553). ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การ
บริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต)
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วิไลลักษณ์ มั่งสมบุญ. (2554). การใช้หลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรทาง
การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท อ่างทอง และอุทัยธานี. (วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- เสริม เกื้อสังข์. (2552). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครตรัง.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- Begley, P.T. and Stefkovich, J.A. (2004). Education, ethics, and the cult of efficiency: implications for values
and leadership: Journal of Educational Administration.
- Gillis, J. L. (2008). The inspiration for altruistic behavior in theravada buddhist practice (Order No.
3305707). Available from ProQuest Dissertations & Theses Global. (304423452). Retrieved. from
<http://search.proquest.com/docview/304423452?accountid=31970>